

Středa, 13. prosince 2017

P8_TA(2017)0492

Výroční zpráva o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2017 o výroční zprávě o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky (2017/2123(INI))

(2018/C 369/05)

Evropský parlament,

- s ohledem na Lisabonskou smlouvu,
- s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 20. prosince 2013, 26. června 2015, 15. prosince 2016 a 22. června 2017,
- s ohledem na výroční zprávu Rady Evropskému parlamentu o společné zahraniční a bezpečnostní politice (SZBP),
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2017 o výroční zprávě o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2017 o vývozu zbraní: provádění společného postoje Rady 2008/944/SZBP ⁽²⁾,
- s ohledem na závěry Rady ohledně společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) ze dne 25. listopadu 2013, 18. listopadu 2014, 18. května 2015, 27. června 2016, 14. listopadu 2016 a 18. května 2017 a na závěry Rady ze dne 17. července 2017 ohledně globální strategie EU,
- s ohledem na 19. zasedání Rady ministrů Francie a Německa, které se konalo dne 13. července 2017 v Paříži,
- s ohledem na neformální zasedání ministrů obrany a neformální zasedání ministrů zahraničních věcí (Gymnich), jež se konala ve dnech 6.–9. září 2017 v Tallinnu,
- s ohledem na zasedání ministrů obrany zemí EU, které se konalo dne 30. listopadu 2011,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. září 2013 o vojenských strukturách EU: o aktuálním stavu a budoucích výhledech ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. listopadu 2016 o evropské obranné unii ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2016 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky (na základě výroční zprávy Rady určené Evropskému parlamentu o společné zahraniční a bezpečnostní politice) ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. března 2017 o ústavních, právních a institucionálních dopadech společné bezpečnostní a obranné politiky: o možnostech, které skýtá Lisabonská smlouva ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2017)0493.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2017)0344.

⁽³⁾ Úř. věst. C 93, 9.3.2016, s. 144.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0435.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0440.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P8_TA(2017)0092.

Středa, 13. prosince 2017

- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2017 o mandátu pro třístranná jednání o návrhu rozpočtu na rozpočtový rok 2018 ⁽¹⁾,
- s ohledem na dokument nazvaný „Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa – globální strategie pro zahraniční a bezpečnostní politiku Evropské unie“, který dne 28. června 2016 představila místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,
- s ohledem na prováděcí plán v oblasti bezpečnosti a obrany, který dne 14. listopadu 2016 představila místopředsedkyně, vysoká představitelka,
- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 30. listopadu 2016 o evropském obranném akčním plánu (COM(2016)0950),
- s ohledem na společné prohlášení předsedů Evropské rady a Komise a generálního tajemníka Severoatlantické aliance ze dne 8. července 2016, společný soubor návrhů schválených Severoatlantickou radou a Radou EU dne 6. prosince 2016 a zprávu o pokroku při jejich provádění přijatou dne 14. června 2017,
- s ohledem na Bratislavské prohlášení ze dne 16. září 2016,
- s ohledem na nový balíček týkající se obrany, který představila dne 7. června 2017 Komise v tiskové zprávě nazvané „Evropa, která brání: Komise zahajuje debatu o směřování k bezpečnostní a obranné unii“,
- s ohledem na diskusní dokument o budoucnosti evropské obrany ze dne 7. června 2017,
- s ohledem na Eurobarometr 85.1 z června 2016, podle něhož polovina dotázaných občanů EU považuje činnost EU za nedostatečnou, a dvě třetiny z nich by si přály, aby se EU prostřednictvím svých členských států více angažovala v oblasti bezpečnostní a obranné politiky,
- s ohledem na koncepci řešení krize pro novou civilní misi SBOP v Iráku, kterou přijala Rada dne 17. července 2017, a na rozhodnutí Rady (SZBP) 2017/1425 ze dne 4. srpna 2017 o stabilizační akci Evropské unie v malijských regionech Mopti a Ségou,
- s ohledem na politiku EU v oblasti odborné přípravy pro SZBP, kterou schválila Rada pro zahraniční věci dne 3. dubna 2017,
- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady ze dne 23. října 2017 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně Protokolu 31 k Dohodě o EHP (Přípravná akce Unie v oblasti obranného výzkumu),
- s ohledem na oznámení o stálé strukturované spolupráci (PESCO) ze dne 13. listopadu 2017,
- s ohledem na společné sdělení Komise a místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Evropskému parlamentu a Radě ze dne 10. listopadu 2017 nazvané „Jak zlepšit vojenskou mobilitu v Evropské unii“ (JOIN(2017)0041),
- s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A8-0351/2017),

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2017)0302.

Středa, 13. prosince 2017

Strategické prostředí Unie

1. zdůrazňuje, že mezinárodní řád založený na pravidlech, hodnoty bráněné západními demokraciemi a mír, prosperita a svobody, které tento řád nastolený po 2. světové válce zaručuje a které představují základ, na němž je Evropská unie postavena, čelí bezprecedentnímu množství konvenčních i hybridních výzev, neboť v důsledku společenských, hospodářských, technologických a geopolitických trendů vzrůstá zranitelnost světové populace, která je vystavena nejruznějším otřesům a zátěžovým situacím, jako jsou mezistátní konflikty, přírodní katastrofy, extrémní počasí, vodohospodářské krize, zhroucení státní správy a kybernetické útoky, na které je třeba reagovat jednotným a koordinovaným způsobem; připomíná, že bezpečnost je pro evropské občany jedním z klíčových aspektů; konstatuje, že vnější činnost Unie se musí řídit hodnotami a zásadami zakotvenými v článku 21 SEU;

2. zdůrazňuje, že žádný členský stát není sám o sobě schopen řešit složité bezpečnostní problémy, před nimiž v současnosti stojíme, a že má-li být EU schopna na tyto vnitřní i vnější výzvy reagovat, musí vynaložit větší úsilí na vybudování konkrétní a úzké spolupráce v rámci SZBP/SBOP, stát se účinným globálním aktérem, což předpokládá, že bude vystupovat jednotně v tom, co říká, i v tom, co dělá, a zaměřit své zdroje na strategické priority; zastává názor, že je nezbytné řešit základní příčiny nestability, což je chudoba a vzrůstající nerovnost, špatná správa věcí veřejných, zhroucení státní moci a změna klimatu;

3. vyjadřuje politování nad tím, že teroristické a zločinecké organizace získávají na síle a vzrůstá jejich počet, čemuž může napomáhat porážka ISIS/Dá'iš a množství jeho bojovníků na útěku, zatímco v jižních regionech a na Blízkém východě se současně šíří nestabilita, neboť křehké a rozkládající se státy, jako je Libye, ponechávají rozsáhlá území bez vlády a napospas vnějším silám; vyjadřuje své neustávající znepokojení nad nadnárodním rozměrem teroristické hrozby v sahelském regionu; hluboce lituje skutečnosti, že činnost, kterou Korejská lidově demokratická republika nepřestává vyvíjet v souvislosti s jadernými a balistickými střelami, zvýšila napětí v regionu i za jeho hranicemi a stala se jednoznačnou hrozbou pro mezinárodní mír a bezpečnost;

4. zdůrazňuje, že na východě pokračuje válka Ruska proti Ukrajině, nejsou dodržovány Minské dohody, bez jejichž dodržování nelze tento konflikt nijak vyřešit, pokračuje také nezákonná anexa a militarizace Krymu, kde i nadále vznikají systémy zákazů vstupu a nepřístupných území; je hluboce znepokojen tím, že probíhá destabilizace zemí Východního partnerství a západního Balkánu v důsledku nepřiměřeně rozsáhlých manévrů a vojenských aktivit Ruska bez přítomnosti mezinárodních pozorovatelů a v důsledku hybridních taktik, k nimž patří kyberterorismus, falešné zprávy, dezinformační kampaně a hospodářské a energetické vydírání, a které jsou zaměřeny i proti západním demokraciím a zvyšují mezi nimi napětí; vyjadřuje znepokojení nad tím, že bezpečnostní prostředí v sousedství EU bude velmi nestabilní i v nadcházejících letech; opětovně podtrhuje strategický význam západního Balkánu pro bezpečnost a stabilitu EU a zdůrazňuje, že EU by se svou politikou měla cíleněji a výrazněji podílet na dění v regionu, včetně posílení mandátů našich misí společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP); je pevně přesvědčen, že chceme-li překonat zranitelnost EU, musíme dosáhnout větší integrace a koordinace;

5. vyjadřuje politování nad rychlým šířením teroristické hrozby jak uvnitř Evropy samé, tak za jejími hranicemi; domnívá se, že nedostatečná reakce na vojenské úrovni nevyhnutelně povede k dalšímu narůstání vnitřních bezpečnostních hrozeb; naléhavě vyzývá k vytvoření evropského paktu proti džihádu, který by mohl těmto hrozbám účinným způsobem čelit;

6. domnívá se, že terorismus dnes představuje jednu z nejdůležitějších výzev pro bezpečnost občanů EU, a je proto zapotřebí přijmout urychlená, rozhodná a koordinovaná opatření na vnitřní i vnější úrovni s cílem zabránit dalším teroristickým útokům a odstranit jeho základní příčiny; poukazuje především na to, že je třeba předcházet radikalizaci, uzavřít veškeré zdroje financování teroristických organizací, bojovat proti teroristické propagandě a zablokovat využívání internetu a sociálních sítí za tímto účelem, a to i s využitím služeb automatického odstraňování obsahu, a zlepšit sdílení zpravodajských informací mezi členskými státy i se třetími zeměmi, NATO a dalšími příslušnými partnerskými organizacemi; domnívá se, že součástí mandátu našich misí SBOP by měl být i boj proti terorismu, aby tak bylo možné důsledněji přispívat k programům deradikalizace, což se týká zejména mise EULEX v Kosovu a mise EUFOR ALTHEA v Bosně a Hercegovině, tedy v zemích, které se potýkají se značným počtem navracujících se zahraničních bojovníků;

Středa, 13. prosince 2017

7. je hluboce znepokojen smrtící hrozbou, kterou představuje terorismus rozmáhající se v sahelském pásu a šířící se odtud do střední Afriky, jakož i nestabilitou na východě (Sýrie, Irák, Palestina); vyzývá vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyni Komise, aby misím SBOP zajistila výkonný mandát a aby rozhodným a rázným způsobem zasáhla;
8. domnívá se, že v rámci současné unijní politiky rozšiřování je věrohodný přístupový proces založený na plnění komplexních a spravedlivých podmínek i nadále důležitým nástrojem prosazování bezpečnosti, neboť posiluje odolnost zemí v jihovýchodní Evropě;
9. domnívá se, že v situaci problematického bezpečnostního prostředí a v okamžiku, kdy se EU a Severoatlantická aliance snaží rozšířit a prohloubit vzájemnou spolupráci, ztratí EU s brexitem část svých vojenských schopností a nebude už mít možnost využívat odborných znalostí Spojeného království a naopak; poukazuje na to, že brexit představuje nový impuls pro iniciativy, které byly dlouhou dobu blokovány, a mohl by se stát příležitostí pro nové návrhy; zdůrazňuje, že je důležité, aby v období po brexitu pokračovala úzká spolupráce v oblasti obrany mezi EU a Spojeným královstvím, a to ve sdílení zpravodajských informací a boje proti terorismu i v dalších oblastech; domnívá se, že pokud o to Spojené království požádá, mohlo by se v rámci nové spolupráce mezi EU a Spojeným královstvím v oblasti obrany rovněž podílet na misích SBOP;
10. vítá skutečnost, že Spojené státy opět vyjádřily svou odhodlanost k zajišťování evropské bezpečnosti; zdůrazňuje, že EU pevně stojí za transatlantickým společenstvím společných hodnot a zájmů; současně je přesvědčen, že je nutná odpovědná a sebevědomá SZBP a že EU se v této souvislosti musí stát na poli zahraniční politiky sebevědomým aktérem;

Institucionální rámec

11. je pevně přesvědčen, že kdykoli je to zapotřebí, měla by Evropská unie svým rozhodným jednáním utvářet vlastní budoucnost, neboť vnitřní i vnější bezpečnost jsou spolu stále více provázané, což má svůj přímý dopad na všechny evropské občany; varuje před tím, že chybí-li společný přístup, výsledná činnost by mohla být nekoordinovaná a roztržštěná, mnohonásobně duplikovaná a neúčinná a ve svém důsledku by vedla k tomu, že Unie a její členské státy by byly zranitelné; je proto toho názoru, že v mezích, které stanoví čl. 42 odst. 7 SEU, by EU měla být schopna účinným způsobem používat celou škálu nástrojů v oblasti vnitřní a vnější bezpečnosti; zdůrazňuje, že cílem společné obranné politiky Unie, rámcově vymezené v čl. 42 odst. 2 Smlouvy o EU, je vytvořit společnou obranu a poskytnout Unii strategickou autonomii a svobodu jednání při podpoře míru a bezpečnosti v Evropě i ve světě; zdůrazňuje praktické a finanční výhody budoucí integrace evropských obranných kapacit;
12. zdůrazňuje, že EU musí uplatňovat celý soubor dostupných politických nástrojů od „měkké“ síly až po „tvrdou“ sílu, od krátkodobých opatření po dlouhodobé politiky v oblasti klasické zahraniční politiky, zahrnující dvoustranná i mnohostranná jednání na poli diplomacie, rozvojovou spolupráci, civilní a hospodářské nástroje, podporu v mimořádných situacích, předcházení krizím a postkonfliktní strategie, ale rovněž udržování a prosazování míru, a to také v souladu s civilními a vojenskými prostředky uvedenými v čl. 43 odst. 1 SEU, s cílem řešit vznikající problémy; domnívá se, že SBOP by se měla řídit zásadou, že k zaručení evropské bezpečnosti nestačí spoléhání na vojenské prostředky; domnívá se, že zahraniční aktivity EU by měly zahrnovat i posuzování jejich dopadu na strategické zájmy EU zohledňující potřeby civilního obyvatelstva, jejichž cílem je posilování bezpečnosti osob, lidských práv a mezinárodního práva a podpora trvalého míru; zdůrazňuje, že ESVC by měla posílit své kapacity, tak aby byla schopna lépe předjímat krize a bezpečnostním výzvám čelit již v jejich počátku; podtrhuje potřebnost soudržnější a lépe koordinované součinnosti vojenských, civilních, rozvojových a humanitárních aktérů;
13. vítá viditelný pokrok při formování odhodlanějšího postoje, pokud jde o evropskou obranu, jehož bylo dosaženo od přijetí globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky EU v červnu 2016; vítá zejména zřízení Evropského obranného fondu (EOF), návrh rozšíření přípravného opatření týkajícího se výzkumu v oblasti obrany a legislativní návrh programu rozvoje evropského obranného průmyslu; vyzývá členské státy, aby do budoucna zvýšily své finanční příspěvky do rozpočtu EU a umožnily tak pokrýt všechny náklady, které EU v souvislosti s EOF vzniknou;
14. vítá zapojení zemí ESVO do přípravného opatření týkajícího se výzkumu v oblasti obrany a zejména vítá příspěvek Norska na rok 2017 ve výši 585 000 EUR; uvítal by, pokud by se Norsko mohlo i nadále účastnit programů financovaných Uní, které mají dopad na obranu nebo se provádějí v oblasti obrany;

Středa, 13. prosince 2017

15. vyzývá Komisi a místopředsdkyni, vysokou představitelku, aby Parlament okamžitě a plně informovaly ve všech fázích jednání o uzavření, případně o změně, mezinárodních dohod, které mají dopad na obranu nebo se provádějí v oblasti obrany; domnívá se, že veškeré finanční příspěvky třetích zemí mají významný dopad na rozpočet Unie, neboť neposkytnutím potřebných vývozních licencí by mohly třetí země ovlivnit finanční zájmy Unie způsobem, který bude mnohem podstatnější než jejich příspěvek; zdůrazňuje, že v případech, kdy třetí země přispívají na programy financované Uní, které mají dopad na obranu nebo se provádějí v oblasti obrany, Parlament očekává, že Komise a místopředsdkyně, vysoká představitelka ještě před předložením návrhu posoudí dopad tohoto jejich zapojení z hlediska strategických politik a zájmů Unie a že o tomto posouzení informují Parlament;

16. podtrhuje fakt, že Komise a rostoucí počet členských států se zavázaly zahájit evropskou obrannou unii (EOU) a že tento krok se setkává s výraznou podporou evropských občanů; zdůrazňuje, že tento závazek je v souladu s požadavkem občanů EU a Parlamentu, vzneseným zejména v četných výzvách, které Parlament vyjádřil ve svých dřívějších usneseních; poukazuje na vyšší účinnost, odstranění duplicit a snížení nákladů, které s sebou silnější evropská integrace v oblasti obrany přinese; podtrhuje nicméně, že vybudování skutečné evropské obranné unie vyžaduje trvalou politickou vůli a odhodlanost; naléhavě vyzývá členské státy, aby se zavázaly ke společné a autonomní evropské obraně a usilovaly o to, aby jejich vnitrostátní rozpočty na obranu představovaly do deseti let alespoň 2 % jejich HDP;

17. je přesvědčen, že schopnost Unie plnit své vojenské úkoly lze posílit jedině tak, že se po všech stránkách výrazně zvýší účinnost procesu vytvářejícího vojenskou schopnost; připomíná, že výdaje zemí EU-28 na obranu činí 40 % ve srovnání s výdaji Spojených států, přitom jsou však země EU-28 schopny zajistit pouze 15 % kapacit, kterých jsou na základě tohoto procesu schopny docílit Spojené státy, což svědčí o velmi závažném problému týkajícím se účinnosti;

18. žádá místopředsdkyni, vysokou představitelku a Komisi, aby reagovaly na výzvy Parlamentu vyjádřené v usneseních ze dne 22. listopadu 2016, 23. listopadu 2016 a 16. března 2017 a v kontextu příprav příštího víceletého finančního rámce (VFR) předložily bílou knihu o bezpečnosti a obraně EU; domnívá se, že budování EOU, propojení její strategické orientace s přínosem EU k rozvoji kapacit a utváření evropského institucionálního rámce v oblasti obrany jsou prvky, které se musí opírat o interinstitucionální dohodu; zdůrazňuje, že na základě rozsáhlého a důvěryhodného úsilí všech zúčastněných stran je možné zvýšit dosah a účinnost výdajů na obranu; požaduje rovněž, aby v tomto procesu byla vymezena významná úloha pro neutrální státy, jako je Rakousko a Švédsko, která by nezpochybňovala neutralitu jednotlivých členských států;

19. zdůrazňuje, že kromě popisu strategického prostředí a strategických cílů by bílá kniha o bezpečnosti a obraně EU měla pro následující VFR vymezit formou plánu rozvoje schopností EU (*Capability Development Plan*, CDP) požadované a dostupné schopnosti a jejich nedostatky a měla by být doplněna obecným nástrojem činností, které chtějí členské státy a Unie v průběhu VFR a v dlouhodobém výhledu uskutečňovat;

20. vítá nově vyjádřenou politickou vůli k zefektivnění SBOP; podporuje všechny snahy o využití všech možností, které nabízí Lisabonská smlouva, založené na budování fungující spolupráce, která bude vytvářet operativně využitelné schopnosti umožňující plnění úkolů stanovených v čl. 43 odst. 1 SEU, čehož by mělo být dosaženo:

- a) urychleným zřízením fondu pro financování počátečních fází v souladu se Smlouvou, který umožní rychlé zahájení operací;
- b) zahájením stále strukturované spolupráce (PESCO) v těch oblastech vojenské činnosti, které jsou nezbytné z hlediska provádění úkolů SBOP, jako jsou trvale sdílené vojenské jednotky;
- c) reformou mechanismu pro správu financování společných nákladů operací Evropské unie v souvislosti s vojenstvím nebo obranou (Athena) s cílem operacionalizovat solidaritu mezi těmi členskými státy, které mohou k určité operaci SBOP přispívat pouze finančně, a těmi, které k ní mohou přispívat pouze vojensky;
- d) zajištěním toho, aby sdružování a sdílení schopností přestalo být výjimkou a stalo se pravidlem, a přikročením k provedení většiny z 300 návrhů, které předložilo 28 ministrů obrany v roce 2011,

Středa, 13. prosince 2017

- e) sdílením vnitrostátních zdrojů v oblasti výzkumu, rozvoje, zadávání veřejných zakázek, údržby a výcviku,
- f) koordinací vnitrostátního obranného plánování (koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany – *Coordinated Annual Review on Defence*, CARD), jak je to v současnosti plánováno,
- g) zavedením společných pravidel pro certifikaci vojenského materiálu a společnou politiku v oblasti zabezpečení dodávek;
- h) ze strany Komise pak prosazováním pravidel vnitřního trhu v souladu se směrnicí o zadávání zakázek v oblasti obrany v případě vnitrostátních projektů zadávání zakázek v oblasti obrany;

21. vítá záměr Komise navrhnout v rámci příštího víceletého finančního rámce zvláštní program výzkumu v oblasti obrany, jenž bude mít samostatný rozpočet a vlastní pravidla; zdůrazňuje, že by členské státy, jak to požadoval Parlament v usnesení ze dne 5. července 2017, měly na tento program vyčlenit dodatečné zdroje, aniž by to mělo vliv na rámcové programy financování výzkumu, technologického rozvoje a inovací; opakuje svou dřívější výzvu určenou Komisi, aby zajistila účast Unie ve výzkumu v oblasti obrany a v programech rozvoje realizovaných členskými státy, případně prováděných společně s průmyslovým sektorem, jak stanoví články 185 a 187 Smlouvy o fungování EU;

22. vítá program rozvoje evropského obranného průmyslu navržený Komisí; zdůrazňuje, že veškerá opatření Unie na podporu, koordinaci nebo doplnění činnosti členských států v oblasti obrany by měla mít za cíl přispívat k postupnému vymezení společné obranné politiky, jak je uvedeno mj. v čl. 2 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, a měla by tudíž zahrnovat společný vývoj, normalizaci, certifikaci a údržbu, jež povedou k programům spolupráce a k vyšší míře interoperability; žádá Komisi, aby program rozvoje evropského obranného průmyslu zajistila co neširší podporu a aby zejména podněcovala MSP k účasti ve společných přeshraničních projektech;

23. domnívá se, že vývoz zbraní, střeliva a zboží a služeb vztahujících se k oblasti obrany, k němuž ze strany členských států dochází, tvoří nedílnou součást zahraniční, bezpečnostní a obranné politiky EU;

24. naléhavě vyzývá Radu, aby v souladu s čl. 42 odst. 2 SEU přijala konkrétní opatření vedoucí k harmonizaci a normalizaci evropských ozbrojených sil s cílem usnadnit jejich spolupráci v rámci nové evropské obranné unie, což by představovalo krok směrem k postupnému formování společné obranné politiky EU;

25. zdůrazňuje, že využívání všech možností, které stanoví Smlouva, by vedlo ke zvýšení konkurenceschopnosti a fungování obranného průmyslu v rámci jednotného trhu, dále by stimulovalo spolupráci v oblasti obrany prostřednictvím pozitivních pobídek a bylo by zaměřeno na projekty, které členské státy nejsou schopny samy realizovat, přičemž by se omezilo zbytečné zdvojování činností a podpořilo efektivnější využívání veřejných finančních prostředků; je toho názoru, že výstupy z takových strategických programů spolupráce mají velký potenciál dvojího užití technologií a jako takové přinesou členským státům další přidanou hodnotu; zdůrazňuje význam rozvoje evropských kapacit a integrovaného trhu v oblasti obrany;

26. žádá stanovení přesných a závazných pokynů pro zajištění dobře vymezeného rámce pro budoucí aktivaci a provádění čl. 42 odst. 7 Smlouvy o EU;

27. žádá Komisi, Radu a místopředsedkyni, vysokou představitelku, aby s Parlamentem zahájily interinstitucionální dialog o postupném vymezení společné obranné politiky; zdůrazňuje, že v příštím víceletém finančním rámci by měl být vytvořen plnohodnotný obranný rozpočet EU pro všechny vnitřní aspekty SBOP a že v rámci stanoveném Lisabonskou smlouvou by měly být stanoveny základní principy jeho plnění; zdůrazňuje, že je třeba revidovat mechanismus Athena, aby se rozšířil rozsah operací, které jsou považovány za společný náklad, a aby se podnítila účast na misích a operacích SBOP;

28. poznamenává, že tento nový obranný rozpočet musí být financován z nových zdrojů v rámci příštího VFR;

Středa, 13. prosince 2017

29. je přesvědčen, že rozhodování o otázkách SBOP by mohlo být demokratičtější a transparentnější; navrhuje tedy, aby se z podvýboru pro bezpečnost a obranu (SEDE) stal plnohodnotný parlamentní výbor, což mu umožní získat větší kontrolní pravomoci a odpovědnost za SBOP a hrát významnou roli při provádění této politiky, zejména při kontrole právních aktů týkající se bezpečnosti a obrany;

30. vyjadřuje politování nad nedostatkem spolupráce a sdílení informací mezi bezpečnostními a zpravodajskými službami v Evropě; domnívá se, že větší spolupráce mezi zpravodajskými službami by mohla napomoci boji proti terorismu; vyzývá v tomto ohledu k vytvoření plnohodnotného evropského zpravodajského systému;

Stálá strukturovaná spolupráce

31. vítá oznámení o stálé strukturované spolupráci (PESCO) a její očekávanou aktivaci na základě ochoty členských států přijmout v rámci SBOP závazné přísliby, a realizovat tak ambiciózní a inkluzivní PESCO a žádá Radu, aby tuto spolupráci rychle vytvořila; zdůrazňuje, že požadovaná úplná účast na této spolupráci nesmí nijak narušovat plný závazek vůči SBOP ani vysokou úroveň ambicí mezi účastníky se členskými státy; poukazuje na skutečnost, že je nutné stanovit jasná kritéria účasti, která poskytnou dalším členským státům možnost připojit se v pozdější fázi; je toho názoru, že činnosti uskutečňované v rámci PESCO by vždy měly být v plném souladu s SBOP;

32. zdůrazňuje, že stálá strukturovaná spolupráce by se měla vyvíjet v rámci EU a měla by jí být poskytována účinná podpora Unie, přičemž je nutné plně respektovat pravomoci členských států v oblasti obrany; znovu vyzývá k tomu, aby bylo náležité financování této spolupráce poskytováno z rozpočtu Unie; domnívá se, že povinnosti plynoucí ze stálé strukturované spolupráce by měla být účast ve všech agenturách a subjektech Unie, jež působí v oblasti SBOP, včetně Evropské bezpečnostní a obranné školy (EBOŠ); znovu žádá, aby byl systém bojových seskupení EU považován v rámci revidovaného mechanismu Athena za společný náklad;

33. zdůrazňuje, že je nezbytné usnadnit administrativní postupy, které zbytečně zpomalují vytváření sil pro mise SBOP a přeshraniční pohyb sil rychlé reakce uvnitř EU; vyzývá členské státy k zavedení celounijního systému koordinace rychlého pohybu personálu obranných sil, vybavení a dodávek pro účely SBOP v případech, kdy je uplatněna doložka o solidaritě a všechny členské státy mají povinnost poskytnout pomoc a podporu všemi prostředky, které jsou v jejich moci, v souladu s článkem 51 Charty OSN; vítá v tomto ohledu společné sdělení o zlepšování vojenské mobility; vyzývá Komisi, aby do března 2018 předložila Parlamentu a členským státům podstatný akční plán, jenž bude plně v souladu s pokračujícím úsilím v rámci NATO;

34. žádá, aby bylo v rámci stálé strukturované spolupráce zřízeno plnohodnotné civilně-vojenské strategické velitelství EU, jež by bylo tvořeno stávajícím útvarem schopnosti vojenského plánování a vedení (MPCC), útvarem schopnosti civilního plánování a vedení (CPCC) a ředitelstvím pro řešení krizí a krizové plánování (CMPD) a jež by poskytovalo platformu pro integrovanou operační podporu po dobu trvání celého plánovacího cyklu, tedy od vypracování počáteční politické koncepce po sestavení podrobných plánů;

35. vybízí členské státy účastníci se stálé strukturované spolupráce, aby zřídily stálou „evropskou integrovanou jednotku“ složenou z divizí svých vnitrostátních armád, která by byla k dispozici Unii pro provádění SBOP, jak je stanoveno v čl. 42 odst. 3 SEU;

36. domnívá se, že společná politika kybernetické obrany by se měla stát jedním z prvních stavebních kamenů evropské obranné unie; vybízí místopředsedkyni, vysokou představitelku, aby vypracovala návrhy na zřízení jednotky kybernetické obrany EU v rámci stálé strukturované spolupráce;

Generální ředitelství pro obranu

37. vyzývá k tomu, aby byla v úzké koordinaci s místopředsedkyní, vysokou představitelkou posouzena možnost zřídit v rámci Komise generální ředitelství pro obranu („GŘ pro obranu“), které by řídilo činnost Unie zaměřenou na podporu, koordinaci či doplňování kroků členských států usilujících o postupné vymezení společné obranné politiky, jak je stanovena v článku 2 SFEU;

Středa, 13. prosince 2017

38. domnívá se, že navrhované GŘ pro obranu by mělo odpovídat za zajištění otevřených hranic pro volný pohyb vojska a vybavení, který je nezbytným předpokladem pro zajištění takové míry strategické autonomie, interoperability, zabezpečení dodávek a ujednání souvisejících s normalizací a certifikací vojenského materiálu, která je nutná pro příspěvky EU k programům prováděným v rámci SBOP a stále strukturované spolupráce, výzkum v oblasti obrany financovaný EU, strategickou autonomii Unie, konkurenceschopnost evropského obranného průmyslu, včetně MSP a společností se střední tržní kapitalizací tvořících evropský dodavatelský řetězec v odvětví obrany a interinstitucionální ujednání týkající se obrany, včetně bílé knihy EU o bezpečnosti a obraně; zdůrazňuje, že navrhované GŘ pro obranu by mělo přispívat k lepší koordinaci úkolů mezi jednotlivými aktéry s cílem dosáhnout větší míry politické soudržnosti a jednoty;

39. zdůrazňuje, že navrhované GŘ pro obranu by mělo spolupracovat s Evropskou obrannou agenturou (EDA); domnívá se, že EDA by měla být agenturou, jež uskutečňuje kroky Unie plánované na základě evropské politiky schopností a vyzbrojování v případech, kdy tak stanoví Lisabonská smlouva; znovu vyzývá Radu, aby zajistila pokrytí administrativních a provozních výdajů agentury EDA z rozpočtu Unie; konstatuje, že přidávání nových úkolů a povinností agentuře EDA by mělo být doprovázeno zvyšováním jejího rozpočtu, a zároveň zdůrazňuje, že případné zřízení GŘ pro obranu a obnovené úsilí o zvýšení účinnosti SBOP by nemělo vést k přesměrování zdrojů na budování byrokratických struktur a na zdvojení struktur;

Koordinované strategické a roční přezkumy v oblasti obrany

40. vítá strategický přezkum plánu rozvoje schopností EU (CDP), který má být dokončen na jaře 2018; zdůrazňuje, že tento plán bude sloužit k podpoře spolupráce mezi členskými státy v rámci úsilí o vyplnění mezer ve schopnostech v rámci EDA;

41. vítá zavedení koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany (CARD); domnívá se, že by tento přezkum měl přispět k účinné normalizaci a harmonizaci investic a schopností vnitrostátních ozbrojených sil, čímž by byla zajištěna strategická a operační autonomie a soudržnost Unie a členskými státy by bylo umožněno efektivněji společně investovat do obrany; vítá návrh na zkušební zahájení tohoto přezkumu v roce 2017;

42. vybízí členské státy, aby zvážily možnost společného získávání zdrojů v oblasti obrany;

43. zdůrazňuje, že koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany by měl vycházet z bílé knihy EU o bezpečnosti a obraně a z CDP a měl by se zabývat kompletní škálou schopností spjatých s SBOP, zejména schopností členských států zapojených do stále strukturované spolupráce; domnívá se, že tento každoroční přezkum by měl přinést soubor konkrétních návrhů na vyplnění mezer a určení oblastí, v nichž by byly vhodné zásahy Unie, a že tyto návrhy by měly být zohledněny při plánování rozpočtu EU na příští rok; podtrhuje, že Komise a EDA by měly spolupracovat na přípravě ročních pracovních programů v rámci oken schopností a výzkumu, jež mají být součástí navrhovaného Evropského obranného fondu; poukazuje na to, že EDA by měla plnit výraznou úlohu nejen při vytváření koncepce programu, ale také při řízení projektů financovaných z okna schopností;

44. podtrhuje potřebu úzké koordinace všech činností souvisejících s SBOP, zejména koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany, stále strukturované spolupráce a Evropského obranného fondu;

45. je toho názoru, že Komise by měla vycházet z výsledků koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany a iniciovat uzavření interinstitucionální dohody, která by vymezila rozsah a financování dalších opatření Unie; domnívá se, že Rada a Komise by na základě této interinstitucionální dohody měly přijmout potřebná rozhodnutí ve svých příslušných oblastech působnosti, a dát tak souhlas s provedením těchto opatření; vyzývá k meziparlamentní spolupráci v oblasti obrany za účelem revize koordinovaného každoročního přezkumu a k následnému pravidelnému rozvoji obranných schopností;

Mise a operace SBOP

46. děkuje více než šesti tisícům žen a mužů za dobré a loajální služby, které prokázaly v civilních a vojenských misích Unie na třech kontinentech; cení si těchto misí jako společného přínosu Evropy k zajištění míru a stability ve světě; vyjadřuje však politování nad skutečností, že efektivita těchto misí může být stále ohrožována strukturálními nedostatky, nerovnou výší příspěvků členských států a nevhodností operačního prostředí, a hluboce lituje zejména omezenosti mandátu misí SBOP; v této souvislosti podtrhuje, že je zapotřebí skutečné účinnosti, jíž lze dosáhnout pouze za předpokladu zajištění náležitého vojenského vybavení, a naléhavě vyzývá Radu a místopředsedkyni, vysokou představitelku,

Středa, 13. prosince 2017

aby za tímto účelem využily možností, které jim nabízí čl. 41 odst. 2 SEU; vítá zvýšení výdajů členských států na obranu v zájmu podpory příslušníků našich útvarů; je toho názoru, že tento trend je třeba zachovat, posílit a koordinovat na úrovni EU; žádá přijetí účinných opatření, která zajistí, aby nabyté poznatky a zkušenosti na personální úrovni misí SBOP byly vyhodnocovány a zohledňovány při plánování budoucích misí SBOP;

47. vítá první výroční zprávu o SBOP místopředsdkyně, vysoké představitelky; domnívá se však, že by tato zpráva neměla být pouze kvantitativní a popisovat dosažené výsledky pomocí statistických údajů a podrobných informací, ale že by se měla v budoucnu zaměřit také na hodnocení politického dopadu činností SBOP při zvyšování bezpečnosti našich občanů;

48. vyzývá místopředsdkyni, vysokou představitelku, Komisi a členské státy, aby mise a operace SBOP orientovaly větší měrou na priority globální strategie EU a na místní a regionální podmínky;

49. je přesvědčen, že je třeba více přispívat k řízení a prevenci krizí a konkrétně poskytovat pomoc při obnově a stabilizaci Iráku; vítá nedávné rozhodnutí Rady zahájit novou civilní misi SBOP na podporu reformy bezpečnostního sektoru v Iráku a očekává, že EU převezme mezinárodní iniciativu v této oblasti, včetně boje proti terorismu a civilní obnovy; vyzývá EU, aby tentokrát zajistila lepší koordinaci mezi účastníky se členskými státy a regionálními i místními aktéry;

50. vítá aktivity v rámci vojenské operace Evropské unie v jižní části středního Středomoří (EU NAVFOR MED) a žádá místopředsdkyni, vysokou představitelku a členské státy, aby posílily podporu místních aktérů v oblasti bezpečnosti na jižním pobřeží Středozemního moře;

51. očekává od místopředsdkyně, vysoké představitelky a Rady, že u příležitosti obnovení mandátu pro poskytování pomoci místním aktérům v oblasti bezpečnosti na jižních hranicích Libye bude obnovena mise EUBAM Libya; vyzývá místopředsdkyni, vysokou představitelku a členské státy, aby předložily nové návrhy na řešení bezpečnostních problémů v sahelském pásmu, které budou spočívat na zahrnutí tohoto pásma do uceleného a integrovaného přístupu v rámci EUBAM Libya a podpoře iniciativy Německa a Francie; vítá rozhodnutí Rady ze dne 4. srpna 2017 o stabilizační akci Evropské unie v Malí v regionech Mopti a Ségou; žádá v tomto ohledu místopředsdkyni, vysokou představitelku, aby Parlamentu sdělila, jaká je vzájemná interakce mezi tímto opatřením a misemi a operacemi SBOP v regionu;

52. vítá úspěch operace EUFOR Althea v Bosně a Hercegovině, která splnila svůj vojenský cíl; je nicméně znepokojen skutečností, že politického cíle dosud dosaženo nebylo;

53. vítá nedávné zřízení jádra stálého operačního velení EU – útvaru schopnosti vojenského plánování a vedení (MPCC), o které Parlament žádal ve svém usnesení ze dne 12. září 2013, neboť je nezbytnou podmínkou účinného plánování a řízení společných operací a velení těmito operacím; vyzývá členské státy, aby pro tento útvar zajistily odpovídající personál, a umožnily tak jeho plné fungování, a aby jej pověřily úkolem plánovat výkonné vojenské operace SBOP, jako je např. EUFOR Althea, a velet jim;

54. domnívá se, že v důsledku oznámení Spojeného království o jeho vystoupení z Unie je nutné přezkoumat možnosti velení EU NAVFOR Somalia / operace Atalanta; vyzdvihuje úspěch této operace, díky níž piráti od roku 2014 nezadrželi žádné plavidlo; vítá její prodloužení do roku 2018;

55. konstatuje, že v civilních misích SBOP je obsazeno pouze 75 % pracovních míst; vyjadřuje v tomto ohledu politování nad tím, že služební řád EU, který by personálu misí zajišťoval lepší podmínky a ochranu, se na osoby, které jsou v rámci těchto misí zaměstnávány, nevztahuje, a to i přesto, že jsou financovány z rozpočtu Unie; je přesvědčen o tom, že tato skutečnost brání účinnosti těchto misí; naléhavě vyzývá členské státy, aby zajistily rychlé obsazení všech volných pracovních míst ve všech misích;

Středa, 13. prosince 2017

56. vítá přijetí politiky EU v oblasti odborné přípravy pro SBOP a významnou úlohu, kterou jako ústřední instituce odborné přípravy v rámci struktur SBOP hraje Evropská bezpečnostní a obranná škola (EBOŠ); vyzývá členské státy, aby pro EBOŠ zajistily náležité finanční, personální a infrastrukturní zdroje;

57. lituje skutečnosti, že se členským státům nedaří rychle vysílat pracovníky potřebné pro přípravné a zahajovací fáze civilních misí SBOP; v této souvislosti vítá společný návrh útvarů ESVČ a Komise na uplatňování víceúrovňového přístupu s cílem urychlit vysílání civilních misí SBOP;

58. vybízí k dalšímu úsilí o rychlejší uvolňování finančních prostředků na civilní a civilně-vojenské mise a o zjednodušení rozhodovacích postupů a provádění; v této souvislosti se domnívá, že by Komise měla prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 210 finančního nařízení zavést zvláštní pravidla pro veřejné zakázky u opatření krizového řízení v rámci SBOP s cílem usnadnit rychlé a flexibilní provádění operací;

59. vítá zřízení platformy pro podporu misí v roce 2016; vyjadřuje politování nad omezenou velikostí a oblastí působnosti této platformy a opětovně vyzývá k přijetí dalších kroků, které povedou k vytvoření střediska sdílených služeb, jež by jako ústřední koordinační místo všech služeb na podporu misí umožnilo další úspory z důvodu vyšší efektivity;

60. naléhavě vyzývá ESVČ a Radu, aby zintenzívnily své stávající snahy o zlepšení kybernetické bezpečnosti, zejména v rámci misí SBOP, mimo jiné přijetím opatření na úrovni EU a členských států, která by zmírnila rizika ohrožující SBOP a která by se například zaměřila na zvyšování odolnosti prostřednictvím vzdělávání, odborné přípravy a cvičení, a také racionalizací unijní struktury vzdělávání a odborné přípravy v oblasti kybernetické obrany;

61. domnívá se, že EU a její členské státy čelí dříve neznámé hrozbě v podobě státem financovaných kybernetických útoků, jakož i kybernetické trestné činnosti a terorismu; domnívá se, že kybernetické útoky jsou vzhledem ke své povaze hrozbou, která vyžaduje reakci na úrovni EU; vybízí členské státy, aby si v případě kybernetického útoku vedeného proti kterémukoli z nich poskytovaly vzájemnou pomoc;

62. vyzývá členské státy, aby při vojenských misích SBOP v plném rozsahu uplatňovaly sdílení nákladů, a to postupným rozšiřováním společného financování, které by nakonec mělo být společné úplně, což by mělo dát většímu počtu členských států příležitost a povzbudit je k tomu, aby přispívaly vlastními schopnostmi a jednotkami či alespoň finančními prostředky; v této souvislosti zdůrazňuje význam přezkumu mechanismu Athena a pokrytí veškerých nákladů spojených s financováním vojenských operací SBOP;

63. naléhavě vyzývá Radu, aby jednala v souladu s čl. 41 odst. 3 SEU a neprodleně přijala rozhodnutí, kterým se zřídí fond pro zahájení operace za účelem naléhavého financování počátečních fází vojenských operací v souvislosti s misemi uvedenými v čl. 42 odst. 1 a v článku 43 SEU; naléhavě vyzývá Radu, aby vyřešila současné problémy s financováním hybridních misí; žádá, aby byla zajištěna větší míra pružnosti finančních pravidel EU s cílem podpořit její schopnost reagovat na krize a aby byla provedena stávající ustanovení Lisabonské smlouvy;

Spolupráce mezi EU a NATO

64. domnívá se, že v současném kontextu je strategické partnerství EU a NATO klíčové pro řešení bezpečnostních výzev, jímž čelí Unie a okolní státy; domnívá se, že společné prohlášení EU a NATO a následná prováděcí opatření mají potenciál k tomu, aby posunula spolupráci a doplňkovost na vyšší úroveň a stala se začátkem nové a důležité fáze strategického partnerství; vítá společný soubor 42 návrhů, z nichž deset usiluje o zvýšení odolnosti vůči hybridním hrozbám a jejichž cílem je posílit spolupráci obou organizací a koordinaci jejich činnosti; poznamenává, že tato spolupráce bude probíhat v atmosféře naprosté otevřenosti a transparentnosti a při plném respektování rozhodovací autonomie a postupů obou organizací, bude vycházet ze zásad inkluzivnosti a vzájemnosti a nebude jí dotčena zvláštní povaha bezpečnostní a obranné politiky žádného z členských států; oceňuje dosavadní spolupráci v oblasti boje proti kybernetickým hrozbám, rozvoje strategické komunikace a koordinace námořních aktivit a společných cvičení a vyzdvihuje vynikající spolupráci a vzájemně se doplňující fungování operace Sophia řízené EU a operace Sea Guardian řízené NATO; vítá rovněž zveřejnění první zprávy obou organizací o společném provádění v červnu 2017 a pokrok, jehož bylo dosaženo při provádění společného souboru návrhů, a vyzývá k trvalému pokroku; zdůrazňuje, že EU v plné míře podporuje transatlantické společenství společných hodnot a zájmů;

Středa, 13. prosince 2017

65. konstatuje, že silnější EU a silnější NATO se vzájemně posilují; domnívá se, že by členské státy měly více usilovat o to, aby jednaly v rámci evropské obranné unie a zároveň plnily úlohu autonomních zajišťovatelů regionální bezpečnosti, případně i v rámci doplňkové role uvnitř NATO; poznamenává, že EU musí v souladu s globální strategií EU přispívat k: a) reakci na vnější konflikty a krize, b) budování kapacit partnerů a c) k ochraně Unie a jejích občanů; vítá soubor již uskutečňovaných iniciativ, jejichž cílem je provedení globální strategie EU v oblasti bezpečnosti a obrany, posilování vazeb mezi EU a NATO a vytvoření podmínek, které by členskými státy EU umožňovaly podílet se společně na výzkumu a budování schopností v oblasti obrany; je toho názoru, že bezpečnost a ochrana Evropy budou stále více záviset na obou uvedených organizacích jednajících v rámci svých oblastí působnosti; vyzývá k úsilí o zlepšení spolupráce v boji proti hybridním hrozbám, a to i prostřednictvím Evropského střediska excelence pro boj proti hybridním hrozbám, a při výměně informací a zpravodajství;

66. podtrhuje význam spolupráce a integrace v oblasti kybernetické bezpečnosti, a to nejen mezi členskými státy, klíčovými partnery a NATO, ale i mezi různými aktéry v rámci společnosti;

Partnerství v oblasti SBOP

67. zdůrazňuje, že partnerství a spolupráce se zeměmi, které sdílejí hodnoty EU, přispívají k účinnosti a dopadu SBOP; v této souvislosti vítá příspěvky Albánie, Austrálie, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, Černé Hory, Gruzie, Chile, Kanady, Kolumbie, Moldavska, Norska, Nového Zélandu, Spojených států, Srbska, Švýcarska, Turecka a Ukrajiny;

68. vítá podepsání Dohody mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými o akvizici a vzájemném poskytování služeb (ACSA) dne 7. prosince 2016; vyzývá místopředsdkyni, vysokou představitelku, aby Parlament informovala o tom, jak tato dohoda zlepšila podmínky a ochranu personálu misí SBOP;

69. vybízí místopředsdkyni, vysokou představitelku a členské státy, aby při delegacích EU zřídily funkce vojenských atašé EU, kteří by přispívali k plnění strategických cílů Unie;

70. vítá návrh Komise na přezkum nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru (IcSP) s cílem podpořit opatření prováděná v rámci iniciativy budování kapacit na podporu bezpečnosti a rozvoje (CBSD), která EU umožní financovat budování kapacit a odolnosti partnerských zemí a napomáhat posilování jejich schopností; vybízí ESVČ a Komisi, aby iniciativu CBSD co nejrychleji realizovaly, zlepšily účinnost a udržitelnost misí SBOP a zajistily pružnější a integrovanější přístup EU využívající součinnosti mezi civilní a vojenskou sférou;

o

o o

71. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Evropské radě, Radě, Komisi, místopředsdkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, generálnímu tajemníkovi OSN, generálnímu tajemníkovi NATO, agenturám EU působícím v oblastech vesmíru, bezpečnosti a obrany a vládám a parlamentům členských států.